

**ELEKTRON VA RAQAMLI TA'LIM VOSITALARIDAN
FOYDALANGAN HOLDA TIBBIYOT TALABALARI KASBIY
KOMPETENTSIYASINI OSHIRISH: PEDAGOGIK IMKONIYATLAR
VA METODIK YECHIMLAR**

Xafizova Klaraxon Abdumannobovna

Namangan Davlat Universiteti, Tibbiyot fakulteti

Umumiy fanlar kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya

Zamonaviy tibbiyot ta'limi nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga ham qaratilgan. Ushbu ilmiy tezis elektron va raqamli ta'lim vositalaridan foydalangan holda tibbiyot talabalari kasbiy kompetentsiyasini oshirish pedagogik imkoniyatlarini o'rganadi. Ishda raqamli platformalar, simulyatsion treninglar, elektron darsliklar va interaktiv metodik vositalarning ta'lim jarayonidagi samaradorligi tahlil qilinadi. Shuningdek, metodik yechimlar va pedagogik strategiyalar orqali talabalarni klinik vaziyatlarda amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish usullari ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar: tibbiyot ta'limi, elektron ta'lim, raqamli vositalar, kasbiy kompetentsiya, pedagogik metodlar, simulyatsion trening.

Kirish

Zamonaviy tibbiyot ta'limi yuqori malakali mutaxassislar tayyorlashga qaratilgan bo'lib, nafaqat nazariy bilimlarni egallash, balki real klinik vaziyatlarda amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishni ham o'z ichiga oladi. Tibbiyot talabalari uchun kasbiy kompetentsiyani shakllantirish – bu ularning bemor bilan ishlash, tashxis qo'yish, davolash strategiyasini belgilash va klinik qarorlar qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishni anglatadi.

An'anaviy dars metodlari ko'pincha nazariy bilimlarni mustahkamlashga qaratilgan bo'lsa-da, amaliy ko'nikmalarni yetarlicha rivojlantirmaydi. Shu bois, elektron va raqamli ta'lim vositalarini tatbiq etish orqali pedagoglar talabalarning

mustaqil ishlash, tahlil qilish, kritik fikrlash va klinik vaziyatlarda tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalarini oshirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Raqamli ta'lim vositalari quyidagi asosiy pedagogik imkoniyatlarni yaratadi:

1. **Simulyatsion treninglar** – talabalar virtual bemorlar bilan ishlash orqali xavfsiz muhitda klinik ko'nikmalarini oshiradi.
2. **Elektron darsliklar va modulalar** – nazariy bilimlarni mustahkamlash va o'zlashtirishni soddalashtiradi.
3. **Interaktiv platformalar** – muammoga asoslangan vaziyatlar, testlar va vazifalar orqali talabalarni faol o'qitadi.
4. **Loyihalashtirish va muammoli vazifalar** – talabalarning tahliliy va kreativ fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi.

Ushbu ishda tibbiyot talabalari kasbiy kompetentsiyasini oshirishda elektron va raqamli ta'lim vositalarining pedagogik imkoniyatlari va metodik yechimlari tizimli tarzda o'rganilgan.

Asosiy qism

1. Elektron va raqamli ta'lim vositalarining pedagogik imkoniyatlari

Elektron va raqamli ta'lim vositalari talabalarga o'qituvchi bilan bevosita muloqatsiz ham samarali o'qish imkoniyatini beradi. Shu vositalar quyidagi pedagogik imkoniyatlarni taqdim etadi:

- **Individualizatsiya:** Talabalar o'z tezligida bilimlarni o'zlashtiradi, zaif tomonlarini aniqlaydi va mustaqil ishlashni rivojlantiradi.
- **Interaktivlik:** Virtual laboratoriyalar, simulyatorlar va interaktiv modullar talabalarni faollikka jalb qiladi.
- **Monitoring va baholash:** Elektron platformalar orqali talabalarning bilim va ko'nikmalarini real vaqtda baholash mumkin.
- **Masofaviy o'qitish:** Talabalar har qanday joydan ta'lim resurslariga kira oladi, bu esa klinik amaliyotlar bilan parallel o'qishni qulaylashtiradi.

2. Kasbiy kompetentsiyani shakllantirishdagi metodik yechimlar

Raqamli ta'lim vositalaridan foydalanishning samarali metodik yechimlari quyidagilardan iborat:

1. **Simulyatsion metodlar:** Virtual bemorlar, interaktiv jarayonlar va laboratoriya ishlari orqali talabalarning klinik fikrlash va diagnostik ko'nikmalari rivojlantiriladi.

2. **Muammoga asoslangan ta'lim (PBL):** Talabalar real klinik vaziyatlarni tahlil qilib, muammolarni hal etish orqali amaliy ko'nikmalarini oshiradi.

3. **Modullar va elektron darsliklar:** Nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalarga integratsiyalash imkonini beradi.

4. **Baholash va o'z-o'zini baholash:** Elektron testlar va interaktiv topshiriqlar orqali talabalar o'z bilimi va ko'nikmalarini mustaqil baholaydi.

3. Raqamli ta'lim vositalarining samaradorligi

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, elektron va raqamli ta'lim vositalaridan foydalangan holda o'qitish:

- Talabalar klinik vaziyatlarni tahlil qilish va qaror qabul qilish tezligini oshiradi.
- Amaliy ko'nikmalarni 20–30% ga yaxshilaydi (turli o'quv tadqiqotlari natijalariga ko'ra).
- Talabalar mustaqil o'rganish va masofaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

4. Amaliy tavsiyalar

- Elektron va raqamli platformalarni dars jarayoniga tizimli integratsiyalash.
- Simulyatsion mashg'ulotlarni klinik amaliyot bilan bog'lash.
- Talabalarni individual va guruh ishlari orqali faol o'qitish.
- Raqamli baholash vositalarini qo'llash orqali bilim va ko'nikmalarni real vaqtda monitoring qilish.

Xulosa

Elektron va raqamli ta'lim vositalari tibbiyot ta'limida talabalarning kasbiy kompetentsiyasini oshirishda samarali pedagogik mexanizm hisoblanadi. Ushbu vositalar nazariy bilimlarni mustahkamlash, klinik vaziyatlarda amaliy

ko'nikmalarni rivojlantirish va talabalarning mustaqil fikrlashini rag'batlantirish imkonini beradi. Pedagogik yechimlar va metodik strategiyalar orqali raqamli ta'limning samaradorligi oshiriladi va talabalar zamonaviy klinik ish jarayonlariga tayyorlanadi. Shu bilan birga, raqamli vositalardan foydalanish o'quv jarayonini individualizatsiyalash va monitoring qilish imkoniyatini ham yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori PQ-4884. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida, 2020-yil.
2. Rustamov M. USE OF MODERN METHODS IN TEACHING "INFORMATION TECHNOLOGY" IN MEDICAL EDUCATION //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. A7. – C. 30-33.
3. Rustamov M. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT "INFORMATION TECHNOLOGIES AND MODELING OF TECHNOLOGICAL PROCESSES" IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B7. – C. 58-61.
4. Rustamov M. Rustamov Murodil Makhammadzhanov TEACHING COMPUTER SCIENCE IN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS: The rapid development of information and communication technologies in our country is due to state support, which allows us to confidently enter the world information community //Архив исследований. – 2020. – C. 5-5.
5. Rustamov M. ENHANCE STUDENTS'KNOWLEDGE AND SKILLS WITH MULTIMEDIA TOOLS IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B10. – C. 43-45.
6. RUSTAMOV M. TIBBIY TA'LIMDA INNOVATSION TA'LIM METODLARI VA TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI (AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA JARAYONLARNI MATEMATIK MODELLASHTIRISH FANIGA TADBIQI MISOLIDA) //News of the NUUz. – 2024. – T. 1. – №. 1.5. 1. – C. 197-199.